

Stichting
Dienstverlening aan
Buitenlanders

JAARVERSLAG 2019

Stichting Dienstverlening aan Buitenlanders

JAARVERSLAG 2019

Contactgegevens

Stichting Dienstverlening aan Buitenlanders (SDB)
Herenstraat 34
3512 KD Utrecht

Telefoon 030-2519246

E-mail: usrk.sjd@hetnet.nl

Rekeningnummer NL64INGB0004253482 t.n.v. SDB Utrecht

Website www.sdb-utrecht.nl

JAARVERSLAG SDB 2019

Voor u ligt het jaarverslag over 2019 van Stichting Dienstverlening aan Buitenlanders (SDB)

De inhoud:

- 1. Wat SDB doet**
- 2. SDB in 2019**
- 3. 2020 en verder**
- 4. Enkele overzichten**
- 5. Financieel jaarverslag en toelichting op de begroting 2020**

Bijlage:

- voorgeschiedenis
- doel
- organisatie

1. Wat SDB doet

Doelgroep

De doelgroep bestaat uit mensen van buitenlandse afkomst die in een gemarginaliseerde positie verkeren. De meesten zijn (ex)asielzoekers, uitgeprocedeerd of in een vervolprocedure, zonder mogelijkheid om op legale wijze in hun levensonderhoud te voorzien en zonder recht op ondersteuning van overheidswege. In principe wordt iedereen die zich als cliënt aanmeldt en kennelijk tot de doelgroep behoort te woord gestaan.

Activiteiten

De kerntaak van de stichting is sociaal juridische dienstverlening. Naast vreemdelingenrecht komen ook andere rechtsgebieden aan de orde, zoals familierecht en sociaal zekerheidsrecht. Daaruit voortvloeiende taken zijn toeleiding naar de gezondheidszorg, hulp bij het vinden van onderdak en (voor zover de middelen toereikend zijn) financiële ondersteuning.

Als de cliënt een ‘ongedocumenteerde’ is wordt aan de hand van zijn verhaal en van de inhoud van zijn dossier beoordeeld of er een reële kans is om een vergunning tot verblijf te krijgen. Als dat zo is volgt verwijzing naar een advocaat. Vaak doet de SDB voorbereidend werk voor de advocaat. Het is gebruikelijk om met de cliënt mee te gaan naar de advocaat, om zeker te zijn dat cliënt en advocaat elkaar begrijpen. De SDB blijft de procedure volgen.

Veel ongedocumenteerde cliënten hebben ernstige gezondheidsproblemen, veelal van psychische aard. Vaak zijn ze niet, of niet meer, in behandeling voor hun klachten. SDB ziet het als haar taak om hen zo snel mogelijk naar de gezondheidszorg te verwijzen. Er worden contacten gelegd en onderhouden met huisartsen, tandartsen, apothekers, ziekenhuizen, instellingen voor GGZ, etc. Vaak wordt ook hier de cliënt begeleid naar de behandelaar, ten behoeve van een betere communicatie.

Dakloos zijn is voor onze doelgroep vaak een groot probleem. De stichting heeft doorgaans niet de middelen om een kamer te huren, maar soms is een oplossing te vinden met behulp van een kerkelijke diaconie of een particulier. Het verstrekken van leefgeld kan soms in samenwerking met derden uitkomst bieden. Het bekostigen van onderdak en het verstrekken van leefgeld door de SDB blijft beperkt tot cliënten die langdurig begeleid worden in een juridische procedure en/of medische

behandeling. Een langdurige begeleiding van cliënten in complexe zaken is kenmerkend voor het werk van de SDB.

Samenwerking

Er wordt door de SDB samengewerkt met derden, vooral wanneer het gaat om cliënten in andere plaatsen. SDB heeft veel cliënten buiten de stad en de regio Utrecht. Dat heeft twee oorzaken:

1. Mensen uit de doelgroep van Utrecht zwerven naar een andere plaats doordat voor hen in Utrecht geen opvang te vinden is.
2. Particulieren en instellingen in andere plaatsen verwijzen op grond van eerdere ervaringen iemand naar SDB. Er wordt dan gezocht naar mogelijkheden om hulp in of nabij de verblijfplaats te regelen. Als het niet mogelijk blijkt om een cliënt geheel aan een plaatselijke instelling toe te vertrouwen komt het soms tot een taakverdeling waarbij de SDB zich vooral bezig houdt met de juridische kant van de zaak.

Op lokaal en landelijk niveau wordt deelgenomen aan het Utrechtse besturen- en hulpverlenersoverleg (waarin alle plaatselijke instellingen die hulp verlenen aan de doelgroep deelnemen) en aan het Platform Migranten zonder Verblijfsvergunning. Door samen te werken met andere organisaties kan de hulpverlening op elkaar worden afgestemd en kunnen overlappingen worden voorkomen.

2. SDB in 2019

In de loop van het jaar werd voorzien in de vacature van penningmeester, waardoor het bestuur op volle sterkte kwam.

Door bijdragen van fondsen, diaconieën en particulieren werden voldoende middelen verkregen om het werk te kunnen blijven voortzetten. Gezien de beperkte middelen van de SDB moest uiterste voorzichtigheid betracht worden bij het financieel ondersteunen van cliënten, ook wanneer daartoe toch alle aanleiding was.

In 2019 werden door SDB 31 dossiers behandeld (2018: 38). Daarbij waren 17 nieuwe cliënten (2018: 20). Van de cliënten verbleef ruim de helft buiten stad of provincie Utrecht.

Er was een verdere verschuiving van eenvoudige hulpverlening (advies en verwijzing) naar langdurige hulpverlening in zeer complexe dossiers.

De juridische werkzaamheden gingen ook dit jaar grotendeels over vreemdelingenrecht, maar ook waren familierecht, arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht aan de orde. Zoals steeds ging veel tijd zitten in gesprekken met cliënten, dossieronderzoek alvorens een cliënt naar een advocaat te verwijzen, contacten met advocaten, zorgverleners en instellingen. Soms leiden deze inspanningen tot het gewenste resultaat, in vier gevallen kreeg een cliënt mede door voorbereidend werk van SDB een verblijfsvergunning.

Bezuinigingen van de overheid op de gefinancierde rechtshulp hebben geleid tot een krimp in de sociale advocatuur en tot steeds meer terughoudendheid bij advocaten om bewerkelijke zaken aan te nemen. Dat leidt ertoe dat SDB veel voorwerk moet doen zodat de advocaat minder uren aan de zaak hoeft te besteden.

Het vinden van onderdak voor cliënten was erg lastig. Instellingen die in Utrecht onderdak verlenen zitten vol en hebben veelal een lange wachtlijst, en hanteren op een enkele uitzondering na strenge criteria. Wie niet uit de regio komt heeft weinig kans op opvang. Hetzelfde geldt voor Bed-Bad-Brood instellingen die in enkele andere steden bestaan. Dit vergt van onze medewerkers grote vindingrijkheid. Leefgeld was een groter probleem, door tekort aan middelen lukte het maar in enkele gevallen daar iets aan te doen.

PRAKTIJKVOORBEELDEN

Mevrouw M. uit Egypte

Mevrouw M. was vanuit Egypte uitgehuwelijkt aan een landgenoot in Den Haag. Dit liep niet goed af. De echtgenoot bleek een tiran die haar op alle mogelijke manieren vernederde, en uiteindelijk haar op straat zette. Er volgde een echtscheidingsprocedure, en mevrouw was daardoor haar afhankelijke verblijfsvergunning kwijt. Zij werd verwezen naar een advocaat, die ervoor kon zorgen dat zij een zelfstandige verblijfsvergunning kreeg. Inmiddels was zij dakloos, en SDB kon ertoe bijdragen dat zij na enige tussenstadia opvang kreeg bij de Kessler Stichting.

Mevrouw T. uit Syrië

Mevrouw T. was in Syrië achtergebleven toen haar echtgenoot met de twee kinderen naar Nederland vluchtte. Het was dringend gewenst dat zij ook naar Nederland kwam. Door tussenkomst van een door SDB benaderde advocaat lukte het om haar verblijf in Nederland te regelen. Het was spannend om ervoor te zorgen dat zij via Beiroet naar Nederland kon reizen, maar dat is gelukt.

Mevrouw F. uit Soedan

In het kader van een in te stellen procedure moest worden aangetoond dat mevrouw F. de moeder was van de dame die haar in Nederland had opgevangen. Mevrouw F. had bij haar (mislukte) asielerzoek nagelaten te vermelden dat zij een dochter in Nederland heeft, waarom is een raadsel. SDB heeft ervoor gezorgd dat dat door een DNA-onderzoek de verwantschap kon worden aangetoond. Inmiddels is met de procedure een aanvang gemaakt.

De heer A. overleden

Tot slot een verdrietig bericht. De heer A. was een ambassademedewerker die zijn diplomatieke verblijfsvergunning had laten verlopen, en via een kennis de hulp van SDB had ingeroepen. Aan deze casus heeft de SDB drie jaar gewerkt, maar niet kunnen voltooien, want op 1 juli 2019 is de heer A. te Den Haag overleden aan een hersenberoerte.

3. 2020 en verder

Wij mogen als vaststaand aannemen dat onze doelgroep zal blijven bestaan, en daarmee de noodzaak van ons soort werk. De zwaarte van dat werk zal in belangrijke mate worden bepaald door overheidsbeleid, zoals bezuiniging op de gefinancierde rechtshulp, reglementering van de opvang door de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV), en een nog restrictiever toelatingsbeleid. Hierboven is al gesignaleerd wat de bezuiniging op de gefinancierde rechtshulp voor ons werk betekent. Wat de LVV betreft, dat is vooralsnog een pilot in vijf steden, waaronder Utrecht. Zij probeert een (bijna) monopolie te verkrijgen op de opvang van ongedocumenteerden, met een sterk accent op bevordering van terugkeer c.q. vertrek; ongedocumenteerden hebben evenwel vaak heel goede redenen om niet naar het land van herkomst te willen terugkeren. Dat betekent dat er een vraag naar alternatieve opvang blijft bestaan, hoe die te realiseren is blijft nog een raadsel.

Als voorschot op het jaarverslag over 2020 kunnen wij melden dat in het eerste halfjaar het kantoor van SDB als gevolg van de Corona-crisis 3½ maand gesloten was, de medewerkers thuiswerkers waren, en alle contacten met cliënten per telefoon of e-mail werden onderhouden. Dat is niet ideaal.

Hoe dan ook, voor SDB blijft er werk aan de winkel, een werk dat inspanning en vindingrijkheid vergt. Om dat werk te kunnen blijven doen zullen we in elk geval over voldoende inkomsten moeten beschikken. Wij hopen dat wij, in goede samenwerking met collega-instellingen, kerken en anderen, goede hulp kunnen blijven bieden.

4. Enkele overzichten

Landen van herkomst

In 2019 waren 31 dossiers in behandeling, zie tabel 1 (In 2018: 38). De cliënten waren afkomstig uit 16 landen. Het aandeel van personen uit Soedan was met 8 (26 %) nog steeds het grootste; in 2018 16 (40 %).

Tabel 1, landen van herkomst van cliënten

Soedan	8
Somalië	2
Eritrea	2
Egypte	1
Algerije	1
Marokko	1
Gambia	2
Guinee	3
Sierra Leone	1
Nigeria	2
Congo (DRC)	1
Angola	1
Syrië	2
Syrië, Palestijnse afkomst	1
Turkije	1
Iran	1
Suriname	1
	--- +
Totaal	31

Verblijfplaats

Van de 31 cliënten verbleven 14 (45 %) in de stad of de provincie Utrecht, 15 (48 %) elders in Nederland, 1 in het buitenland; een cliënt is in 2019 overleden.

Tabel 2 Verblijfplaats per einde 2019

Stad Utrecht	13
Overig provincie Utrecht	1
Elders in Nederland	15
Buitenland	1
Overleden	1
	--- +
Totaal	31

Achtergrondkenmerken

Bij 17 dossiers (55 %) ging het om nieuwe cliënten; 2018; 20 (53 %).

Tabel 3 Kenmerken van cliënten

Al cliënt in 2018 of eerder	
– gezin	3
– man	10
– vrouw	1
Nieuw in 2019	
– gezin	4
– man	8

– vrouw	5
	--- +
Totaal	31

Status

In 21 van de 31 dossiers (68 %) ging het om buitenlanders zonder verblijfsvergunning (2018: 19, 50 %). In 4 gevallen werd in 2019 een verblijfsvergunning verleend.

Tabel 4 Status per einde 2019

Verblijfsvergunning	
– voor onbepaalde tijd	4
– voor bepaalde tijd	6
Geen verblijfsvergunning	
– in procedure	5
– geen procedure, “Dubliners”	3
– overig	12
– overleden	1
	--- +
Totaal	31

Rechtsgebieden

Vreemdelingenrecht blijft uiteraard verreweg het belangrijkste rechtsgebied.

Tabel 5 Rechtsgebieden

Vreemdelingenrecht	29
Familie recht	2
Arbeidsrecht	1
Sociale zekerheid	1

Aard van de hulpverlening, anders dan op juridisch gebied

Bij verwijzing naar de gezondheidszorg zijn de nieuwe gevallen vermeld. Bij veel oude cliënten bleek het nodig contact met de zorgverlener te blijven onderhouden. Met drie cliënten werden min of meer regelmatig ondersteunende gesprekken gevoerd. Aan twee cliënten is langdurig leefgeld betaald.

Tabel 6 Aard van de hulpverlening, anders dan op juridisch gebied.

Verwijzing naar de gezondheidszorg	
– somatisch	3
– GGZ	3
– tandarts	1
Ondersteunende gesprekken	3
Leefgeld	2
Huisvesting/opvang	4
Verwijzing naar UAF	1
Regelen DNA onderzoek	1

5. Financieel jaarverslag en toelichting op de begroting 2020

Uitgaven	werkelijk 2019	Begroting 2019	Begroting 2020
<i>Clïëntgebonden kosten:</i>			
Leefgeld	5432,37	18500	15000
Tolk- en vertaalcentrum	122,21	750	3000
Juridische Bijstand	210,33	500	1000
<i>Salariskosten*</i>	30000		30000
<i>Fondswerving</i>		2000	4000
<i>Bureaunkosten</i>			
Huur huisvesting	2550,00	3000	3000
Telefoon, internet	1622,01	1950	2000
Kantoorbenodigheden	412,62	450	450
Huishoudelijke artikelen	70,17	50	50
Verzekering	171,69	200	200
<i>Kosten vrijwilligers</i>			
Reiskosten vrijwilligers	1120,10	1000	1200
overige kosten vrijwilligers	1620,91	1200	2000
Deskundigheidsbevordering	198,05	750	500
Juridische vakliteratuur	669,02	250	800
<i>Overige kosten</i>			
Bankkosten	328,11	200	300
onvoorzien	0,00		500
reservering	1704,09		
Totale uitgaven	46231,68	30800,00	64000,00

Ontvangsten	werkelijk 2019	Begroting 2019	begroting 2020
<i>Derving salariskosten*</i>	30000,00		30000
<i>Organisaties</i>		27000	30000
Remonstrantse Gem Utrecht	1500,00		
Lutherse Diaconie	1000,00		
Haella	2500,00		
Doopsgez. Gem. Utrecht	446,30		
St. Rotterdam	8000,00		
Baptisten	105,38		
de Ribben	2000,00		
St. Omduw	230,00		
<i>Particulieren</i>	450,00	3800	4000
Totaal ontvangsten	46231,68	30800	64000

Resultaat	0	0	0
------------------	----------	----------	----------

* Op verzoek van fondsen hebben we inzichtelijk gemaakt in geld wat de vrijwilligers bijdragen

Bijlage: voorgeschiedenis, doel en organisatie van SDB

Voorgeschiedenis

De oorsprong van de SDB ligt in 2001, toen de Utrechtse Stedelijke Raad van Kerken (USRK) besloot een werkgroep voor sociaal juridische dienstverlening aan buitenlanders in te stellen. De reden daarvoor was dat al te veel niet-Nederlanders verdwalen in het woud van regelgeving doordat zij geen toegang hebben of weten te vinden tot de bestaande instellingen. Dat geldt vooral voor buitenlanders zonder verblijfsstatus (ongedocumenteerden), die met name behoefte hebben aan dienstverlening op het gebied van vreemdelingenrecht, maar ook op andere terreinen.

Er werd een bescheiden kantoorruimte gevonden en een werkgroep opgericht. Een van de leden van de werkgroep, met een hbo-opleiding sociaal juridische dienstverlening, werkt sinds die datum als vrijwilliger op het bureau, wanneer nodig geassisteerd door de andere leden van de werkgroep, waaronder een jurist. Er bleek al spoedig veel behoefte te bestaan aan de diensten van het bureau. Daarom heeft de USRK besloten het bureau te verzelfstandigen, en op 18 november 2004 is Stichting Dienstverlening aan Buitenlanders (SDB) opgericht. De band met de USRK bleef daarbij gehandhaafd, mede doordat voor de benoeming van bestuurders en wijziging van de statuten de goedkeuring van de USRK nodig is. Ook is in de statuten vermeld dat de stichting is opgericht overeenkomstig de identiteit van de USRK. Sinds eind 2001 huist de SDB in het gebouw van de Baptistengemeente Silo aan de Herenstraat 34 te Utrecht.

Doel van de stichting

In de statuten staat als doel van de stichting SDB omschreven *‘de organisatie van hulpverlening aan voornamelijk dakloze of thuisloze vreemdelingen, die zonder voldoende middelen van bestaan zijn, en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord’*.

Organisatie

De organisatie wordt gerund door vrijwilligers en is financieel afhankelijk van donaties. De samenstelling van het bestuur was gedurende het verslagjaar 2019:

Naam	Bestuurslid
Voorzitter	mevrouw J.(Joke) Kuijf vanaf 1-10-2018
Secretaris	de heer ds A.J.(Arjan) Noordhoek vanaf 4-6-2019
Waarnemend penningmeester	de heer ing. drs. H. (Harmen) Pelgrum tot 16-10-2019
Penningmeester	de heer D.(Dries) Klooster vanaf 16-10-2019

Gedurende het hele verslagjaar was mevrouw M.J. (Joke) de Jongh als sociaal juridisch dienstverlener als onbetaald vrijwilliger werkzaam. Eveneens gedurende het hele verslagjaar was de heer mr. P.J.L. (Peter) Kretzschmar vrijwillig juridisch medewerker van de stichting. Voor u ligt het jaarverslag over 2018 van de Stichting Dienstverlening aan Buitenlanders (SDB).